

Biblioteka Publiczna
im. Zygmunta Jana Rumla
w Dzielnicy Praga - Południe
m.st. Warszawy
ul. J. Meissnera 5
03-982 Warszawa, tel/fax 671 05 11

Sprawozdanie z działalności **Biblioteki Publicznej** **im. Zygmunta Jana Rumla** **w Dzielnicy Praga-Południe** **m.st. Warszawy** **za 2016 rok**

Warszawa, luty 2017 r.

Chęć

Spis treści

1.	Sieć biblioteczna	s. 3
2.	Zbiory Biblioteki	s. 3
3.	Czytelnicy	s. 9
4.	Wypożyczenia zbiorów na zewnątrz oraz prezencyjnie i odwiedziny czytelnicze	s. 12
5.	Promocja książki i czytelnictwa oraz dzia- łania edukacyjno-kulturalne i informacyj- ne Biblioteki	s. 17
6.	Promocja Biblioteki i współpraca	s. 23
7.	Komputeryzacja i informatyzacja Biblioteki	s. 24
8.	Działalność informacyjno-bibliograficzna i metodyczna	s. 28
9.	Organizacja i zarządzanie Biblioteką	s. 29
10.	Kadry i administracja	s. 30
11.	Finanse	s. 30
12.	Podsumowanie	s. 34

Wypełniając działalność statutową oraz podejmując działania niestandardowe, **Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy** służy mieszkańcom dzielnicy i miasta:

- upowszechniając i promując czytelnictwo,
- prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną.

W ramach wypełniania swoich zadań Biblioteka, jako Dzielnicowe Centrum Edukacji Kulturalnej, w coraz szerszym zakresie podejmuje współpracę z mieszkańcami, lokalnymi organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami, szkołami i przedszkolami w dzielnicy.

1. Sieć biblioteczna:

Biblioteka Publiczna im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, obejmuje swoją działalnością obszar dzielnicy Praga-Południe, poprzez utrzymywanie na jej terenie 25 filii i Oddziałów, których status quo, w porównaniu z ubiegłym rokiem, nie uległo zmianie.

2. Zbiory Biblioteki:

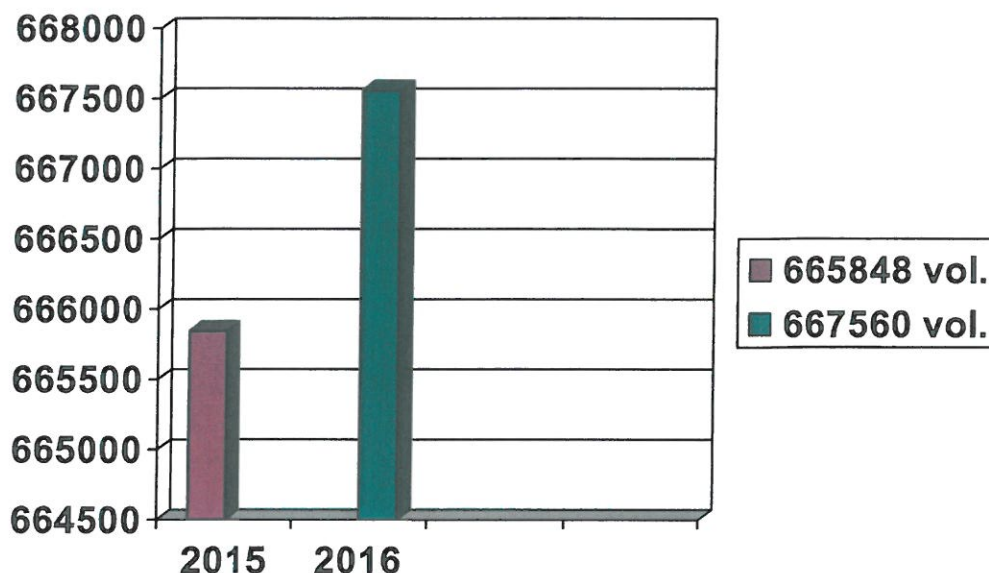
Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania biblioteki jest systematyczny wpływ nowości i równoległe ubytkiwanie publikacji nieprzydatnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Biblioteka gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory książkowe, czasopisma oraz zbiory specjalne, w których skład wchodzi: filmy (w oryginalnej wersji językowej), muzyka, audiobooki i e-booki.

Księgozbiór

Stan księgozbioru na 31.12.2015 r. **665 848 vol.**

Stan księgozbioru na 31.12.2016 r. **667 560 vol.**

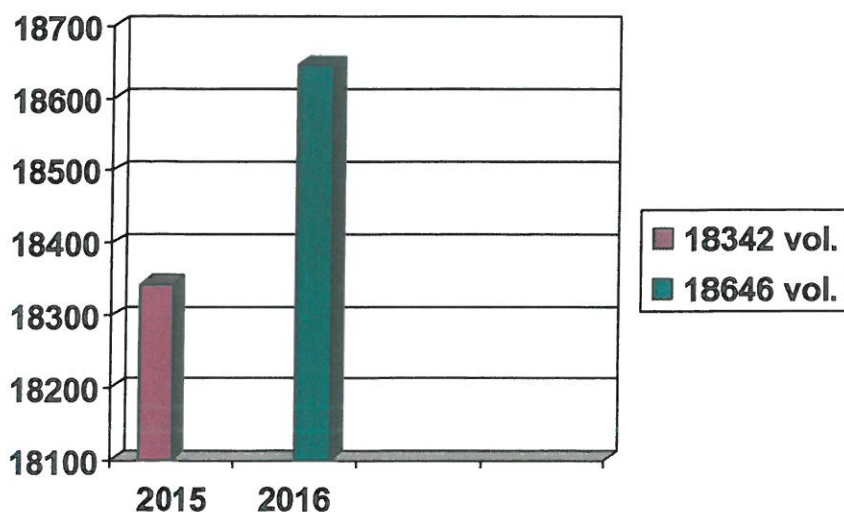

Różnica pomiędzy księgozbiorem Biblioteki, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, wynosi **+1 712**. Zwiększyła się liczba nabytych zbiorów, selekcje księgozbioru w placówkach bibliotecznych przeprowadzane są na bieżąco, zatem jest to zbiór „żywy” i w całości wykorzystywany przez czytelników.

Ogółem wpłynęło:

2015 – **18 342 vol.**

2016 – **18 646 vol.**

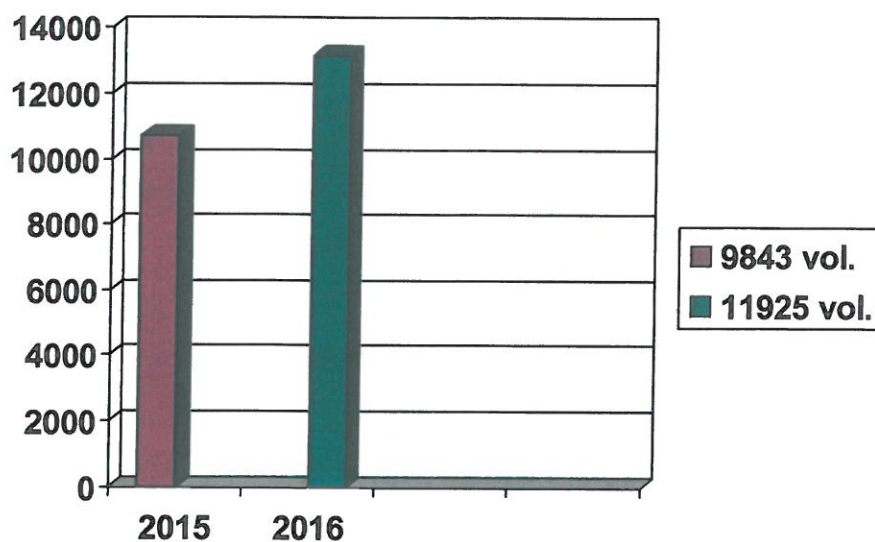

Wpływy książek w 2016 roku są większe o **304 vol.**

W tym ze środków budżetowych zakupiono:

2015 – **9 843 vol.**

2016 – **11 925 vol.**

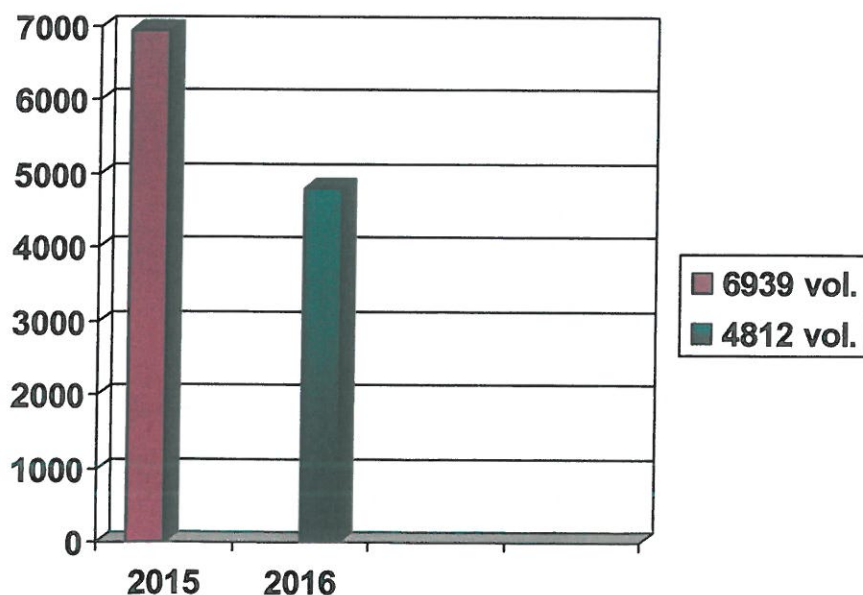

W 2016 roku zakupiono o **2 082 vol.** więcej, niż roku ubiegłym.

Dary od czytelników i instytucji:

2015 – **6 939 vol.**

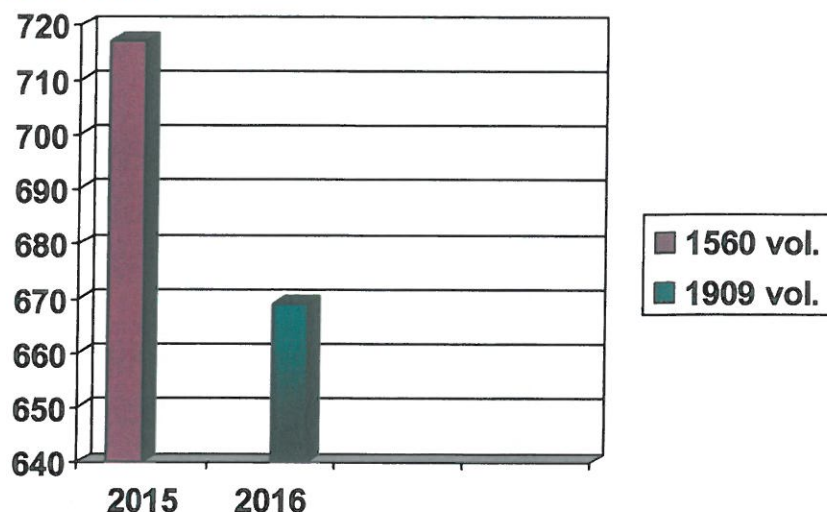
2016 – **4 812 vol.**

Inne źródła (np. ekwiwalenty, dotacja MKiDN):

2015 – 1 560 vol.

2016 – 1 909 vol.

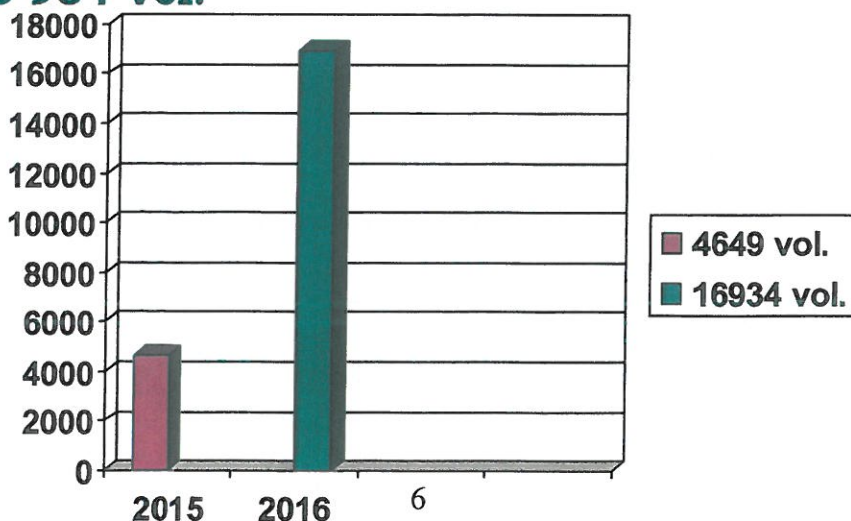
W 2016 roku pojawiło się mniej darów **-2 127** od czytelników i instytucji, natomiast z innych źródeł (w tym z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego), zakupiono o **+349** vol więcej. Zakupione oraz nabyte w inny sposób książki to, przede wszystkim, literatura piękna dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży.

Zakupy nowości wydawniczych są odpowiedzią na **zapotrzebowania czytelników**. Biblioteka dba również o zakup literatury wartościowej z kanonu klasyki polskiej i zagranicznej oraz tytułów nominowanych do prestiżowych nagród literackich.

Ogółem ubyło:

2015 – 4 649 vol.

2016 – 16 934 vol.

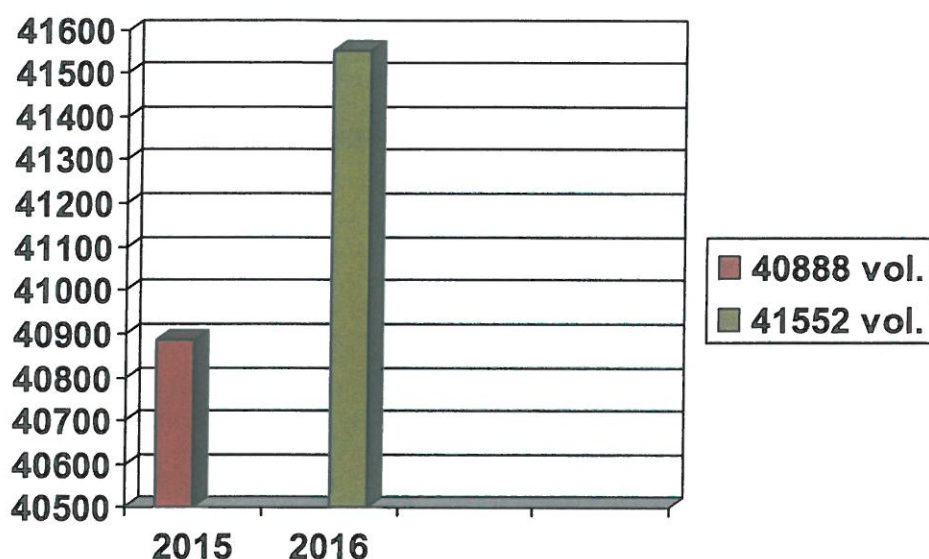

W bieżącym roku ubytkowano o **12 285** książek więcej w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Wiąże się to ze skontrami, przeprowadzanymi w 8 placówkach bibliotecznych. Dodatkowo na stan ubytków wpłynęła melioracja zbiorów oraz selekcja, przeprowadzona przez Oddział Doboru i Selekcji Księgozbioru Biblioteki Wojewódzkiej.

Zbiory specjalne:

Stan na 31.12.2015 r. – **40 888 vol.**

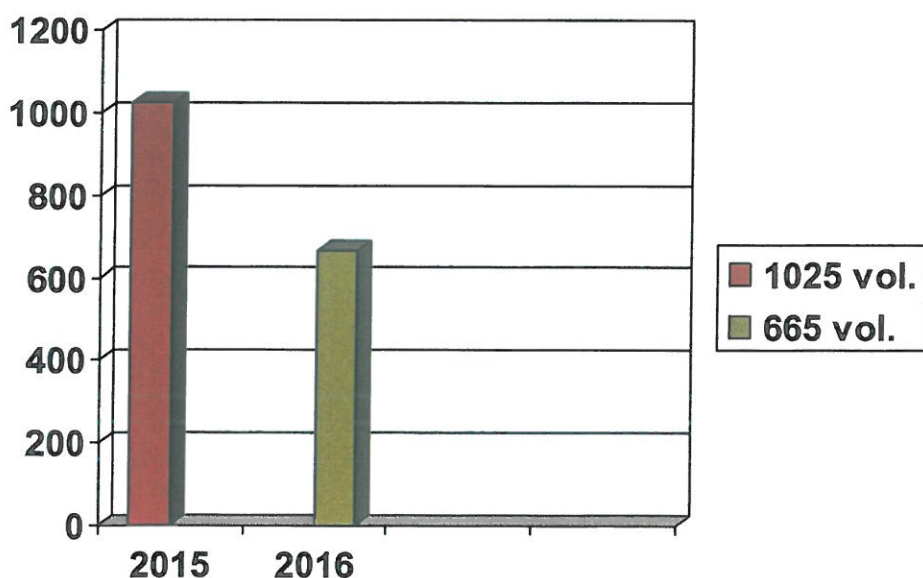
Stan na 31.12.2016 r. – **41 552 vol.**

Ogółem wpłynęło:

2015 – **1 025 vol.**

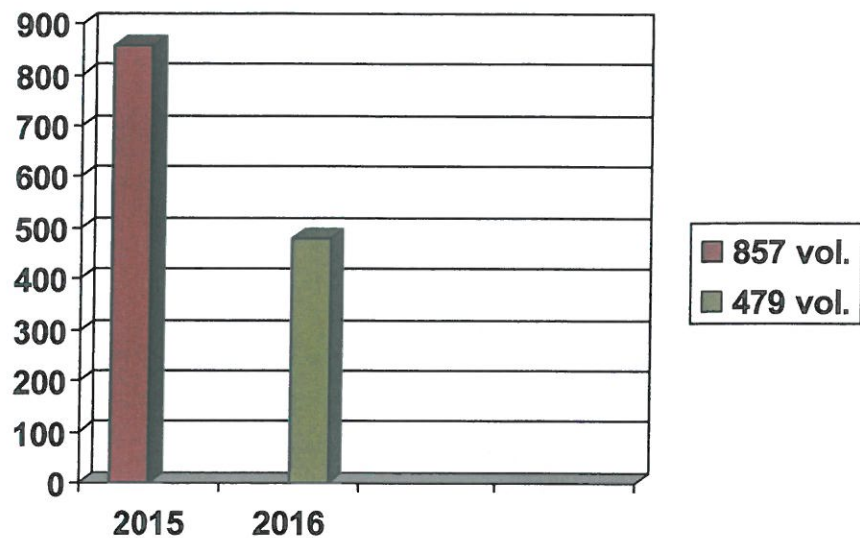
2016 – **665 vol.**

W tym ze środków budżetowych:

2015 – 857 vol.

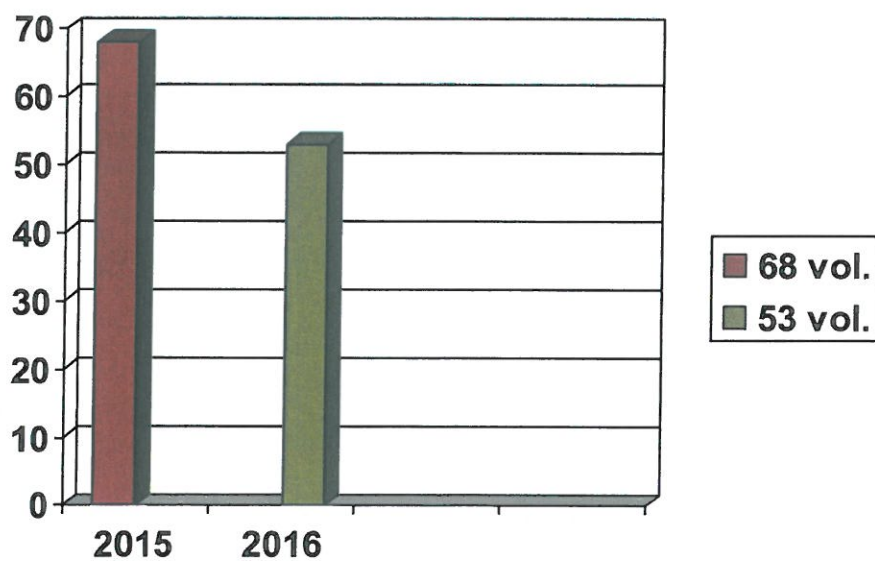
2016 – 479 vol.

Dary:

2015 – 68 vol.

2016 – 53 vol.

Ogółem ubyło:

2015 – 0 vol.

2016 – 1 vol

Chyż

Coraz większym powodzeniem wśród czytelników cieszą się zbiory specjalne, na które składają się filmy (w oryginalnej wersji językowej), muzyka, audiobooki oraz e-booki. Jednakże dostępność materiałów na owych nośnikach jest coraz bardziej powszechna i łatwiejsza. Wiele pozycji filmowych czy audiobooków dostępnych jest nieodpłatnie, m.in. za pośrednictwem Internetu.

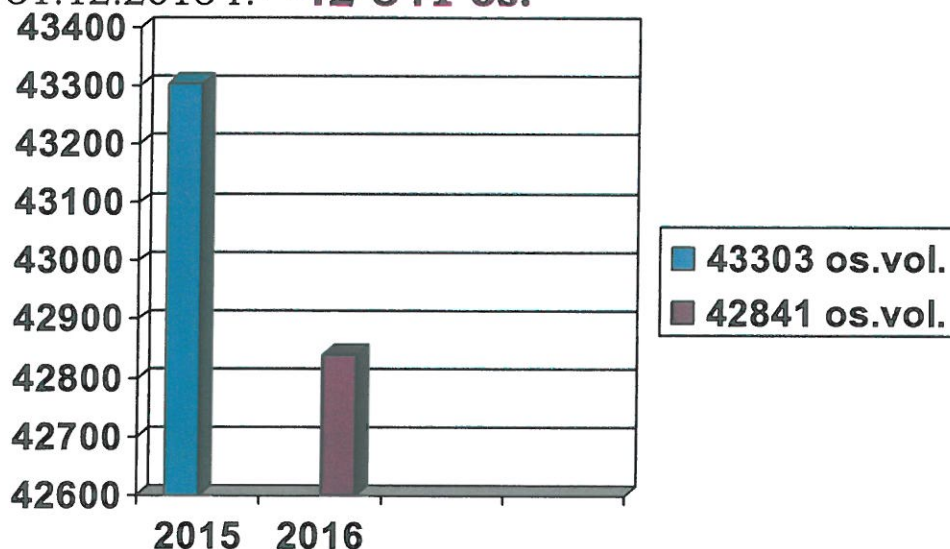
W związku z powyższym wielu Czytelników woli taką formę korzystania z owych zasobów, niż wypożyczalnie podobnych treści ze zbiorów bibliotecznych.

3. Czytelnicy

Ogółem zarejestrowano:

Stan na 31.12.2015 r. – **43 303 os.**

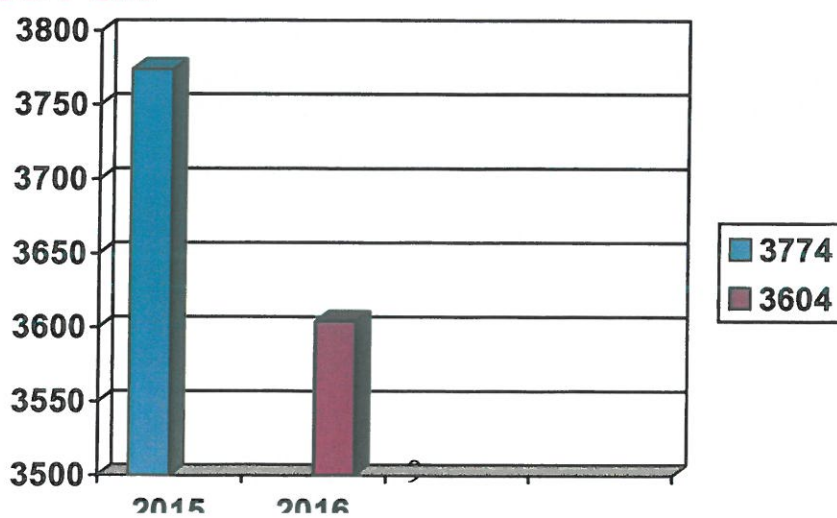
Stan na 31.12.2016 r. – **42 841 os.**

W tym zapisani po raz pierwszy:

2015 – **3 774 os.**

2016 – **3 604 os.**

crwf

Spadek liczby czytelników zarejestrowanych o **170** osób, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, spowodowany jest kilkoma niezależnymi od Biblioteki czynnikami:

- w coraz większym stopniu czytelnicy poszukują informacji w Internecie, a rzadziej korzystają z książek.
- w 8 filiach Biblioteki przeprowadzano skontra (inwentaryzacje), które ograniczyły dostęp Czytelników do zbiorów bibliotecznych.

Pocieszające jest jednak to, że pomimo rotacyjnie przeprowadzanych inwentaryzacji, zauważamy znaczące zniwelowanie spadku ilości nowych czytelników. Świadczy to o większym zainteresowaniu ofertą Biblioteki.

Czytelnicy zarejestrowani w 2016 roku z podziałem wg wieku:

Do lat 15 – 6 113 os.

16-19 lat – 2 008 os.

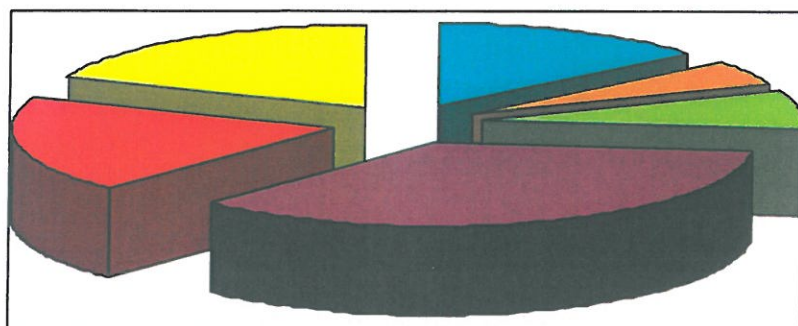
20-24 lat – 3 154 os.

25-44 lat – **15 437 os.**

45-60 lat – 8 024 os.

Powyżej 60 r. ż. – 8 105 os.

Razem **42 841 os.**

Czytelnicy zarejestrowani w 2016 roku z podziałem wg zajęcia:

P – pracownicy fizyczni – 1 233 os.

R – rolnicy – 0 os.

U – pracownicy umysłowi – **18 337 os.**

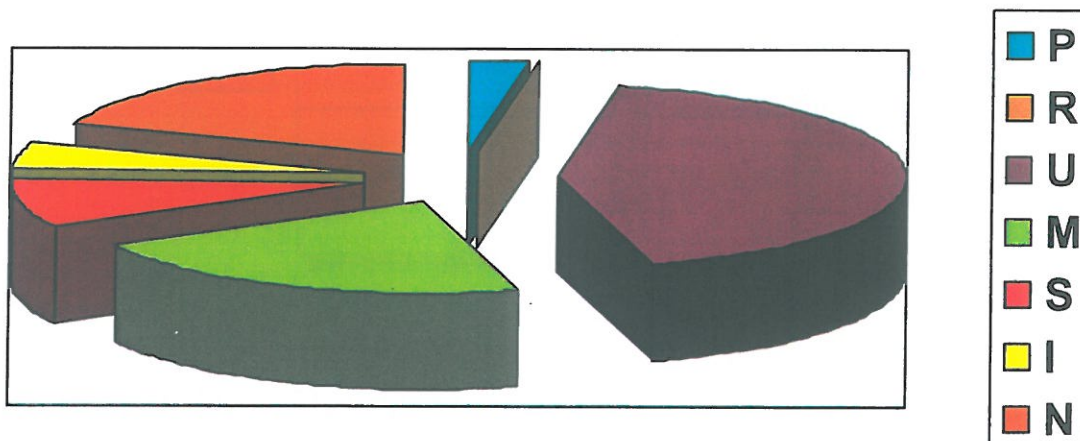
M – młodzież szkolna – 9 126 os.

S – studenci – 3 756 os.

I – inni – 2 088 os.

N – niezatrudnieni – 8 301 os.

Razem **42 841 os.**

Struktura czytelników według wieku i zatrudnienia zasadniczo nie zmieniła się. Najliczniejszą grupę czytelników stanowią osoby w wieku od **25-44 lat**. Najmniejsza liczba czytelników rejestruje się w grupie wiekowej **16-19 lat**.

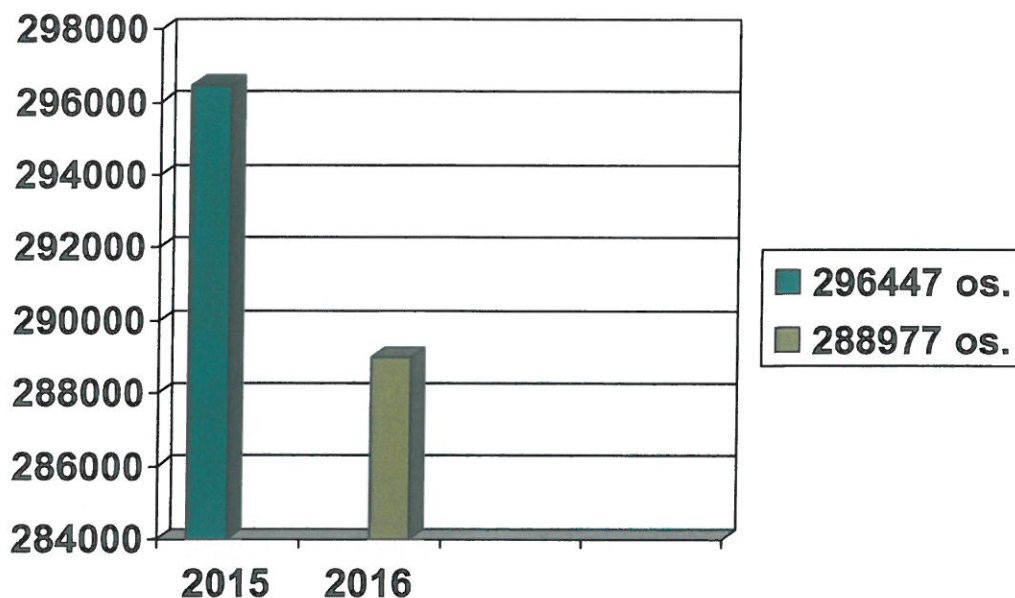
Tak jak w roku ubiegłym, najchętniej korzystają z Biblioteki **pracownicy umysłowi**.

4. Wypożyczenia zbiorów na zewnątrz oraz prezencyjnie i odwiedziny czytelnicze

Liczba odwiedzin czytelników:

Stan na 31.12.2015 r. – **296 447 os.**

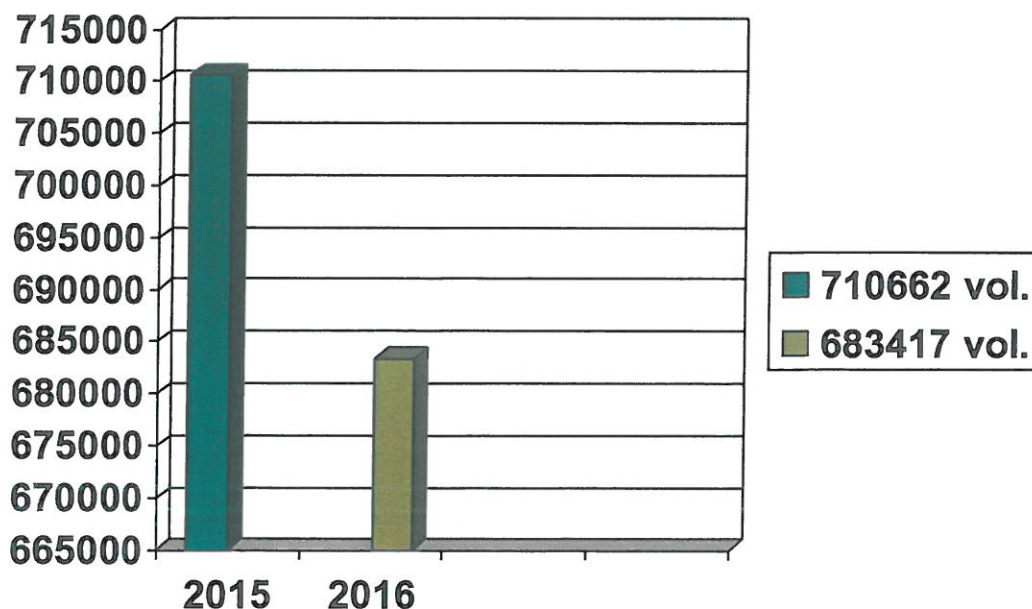
Stan na 31.12.2016 r. – **288 977 os.**

Liczba książek wypożyczonych na zewnątrz

Stan na 31.12.2015 r. – **710 662 vol.**

Stan na 31.12.2016 r. – **683 417 vol.**

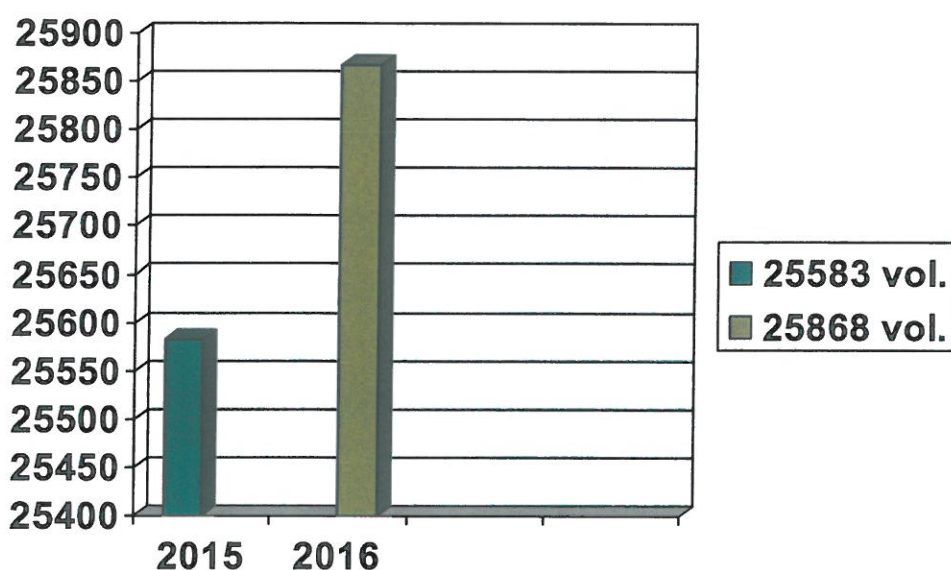

Mniejsza o **7 470** liczba odwiedzin czytelniczych i o **27 245** liczba książek wypożyczonych na zewnątrz, w porównaniu z rokiem ubiegłym, wynika z tego, że w kilku filiach Biblioteki przeprowadzano skontra (inwentaryzacje). Zatem były one zamknięte dla czytelników.

Liczba książek udostępnionych na miejscu:

Stan na 31.12.2015 r. – **25 583 vol.**

Stan na 31.12.2016 r. – **25 868 vol.**

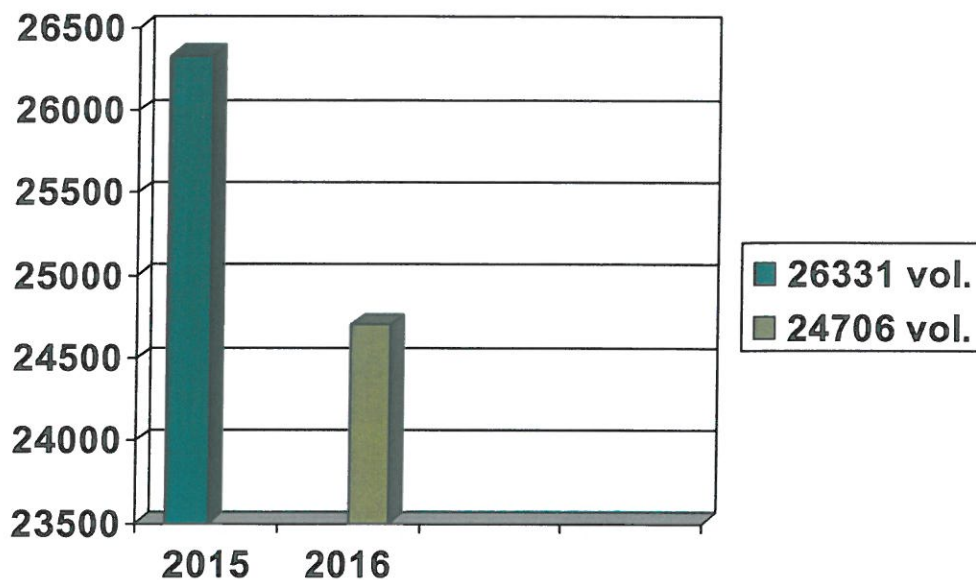
Jak pokazują statystyki, z roku na rok systematycznie maleje zainteresowanie książką, jako podstawowym źródłem informacji.

Pomimo tych tendencji w 2016 roku udostępniono na miejscu o **285 vol.** więcej niż w roku 2015. Spowodowane jest to atrakcyjną ofertą zasobów bibliotecznych, m.in. materiałami akademickimi, leksykonami, szczegółowymi opracowaniami dotyczącymi poszczególnych dziedzin wiedzy, niedostępnych drogą elektroniczną.

Liczba zbiorów specjalnych udostępnionych na zewnątrz:

Stan na 31.12.2015 r. – **26 331 vol.**

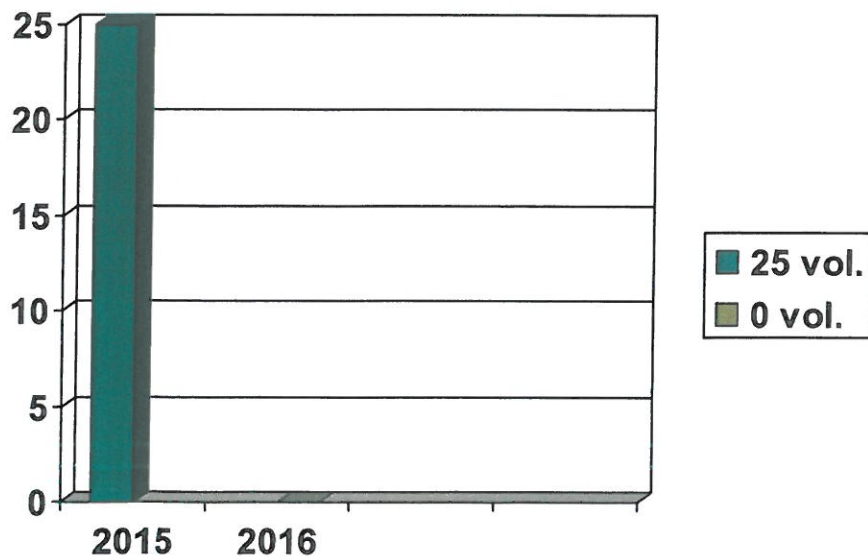
Stan na 31.12.2016 r. – **24 706 vol.**

Liczba zbiorów specjalnych udostępnionych na miejscu:

Stan na 31.12.2015 r. – **25 vol.**

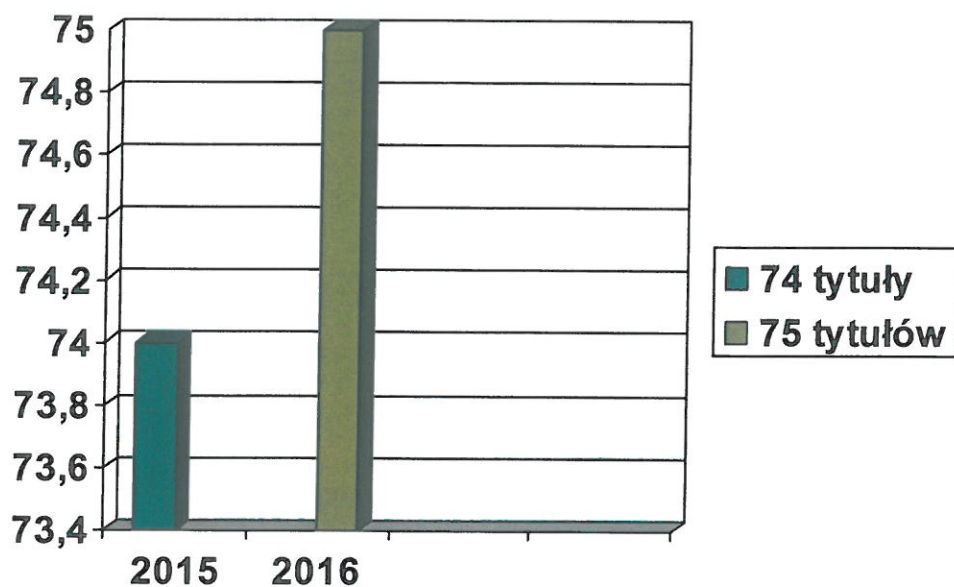
Stan na 31.12.2016 r. – **0 vol.**

Liczba tytułów czasopism prenumerowanych w 2016 roku:

2015 r. – **74 tytuły**

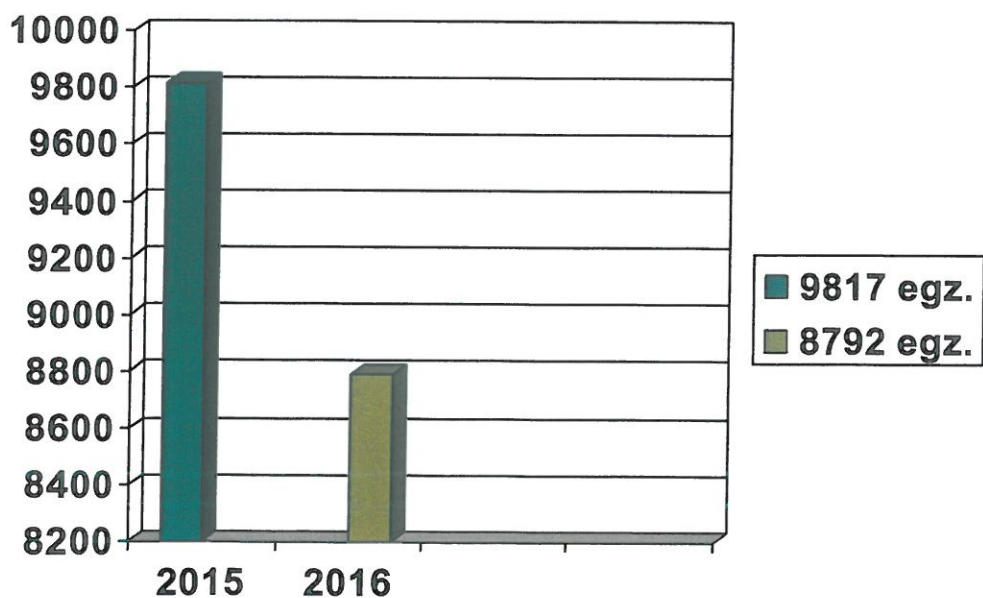
2016 r. – **75 tytułów**

Udostępnianie czasopism na zewnątrz:

Stan na 31.12.2015 r. – **9 817 egz.**

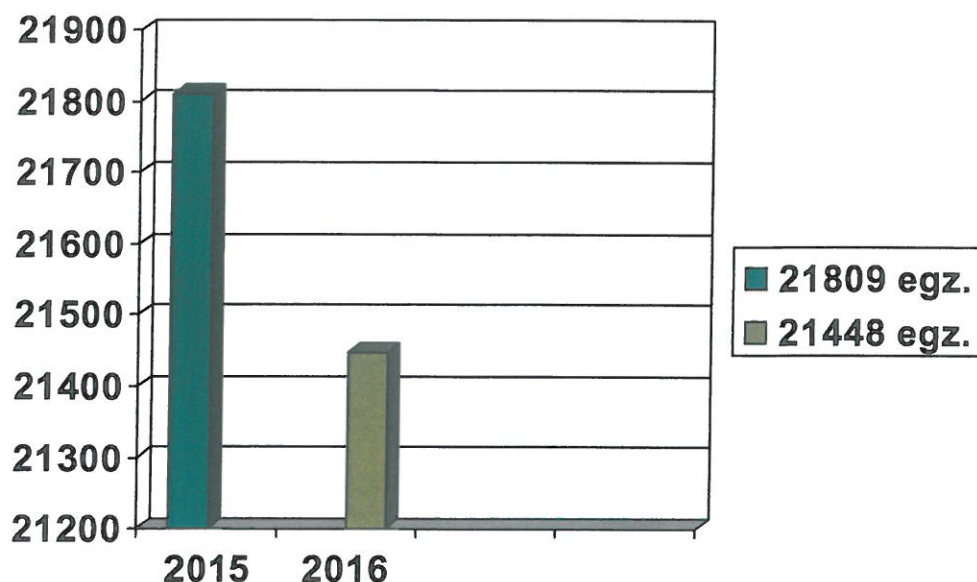
Stan na 31.12.2016 r. – **8 792 egz.**

Udostępnianie czasopism na miejscu:

Stan na 31.12.2015 r. – **21 809 egz.**

Stan na 31.12.2016 r. – **21 448 egz.**

Duża i różnorodna oferta tytułów czasopism prenumerowanych przez Bibliotekę, cieszy się ogromnym zainteresowaniem u Czytelników.

Z czasopism w formie papierowej korzystają, przede wszystkim, seniorzy odwiedzający Bibliotekę.

5. Promocja książki i czytelnictwa oraz działania edukacyjno-kulturalne i informacyjne Biblioteki

Działania o charakterze edukacyjnym:

Lp.	Działanie	Ilość	Frekwencja
1	Kursy komputerowe, Kursy językowe	507	6 031
2	Odczyty	14	351
3	Konkursy	32	444
4	Zima i lato w Bibliotece	45	1 043
5	Zajęcia plastyczne	132	1 534
6	Zajęcia teatralne	44	415
7	Gry i zabawy	23	245
8	Inne (Klub Olbrzyma, Hipcja, Paluszkowo i in.)	121	803

Rok	Liczba imprez (ogółem)	Frekwencja
2015	1 006	11 338
2016	918	10 866

W 2016 r. przeprowadzono o **88** działań o charakterze edukacyjnym mniej, w porównaniu z rokiem 2015.

Z działań tych skorzystało o **472** uczestników mniej, niż w roku 2015.

Działania o charakterze informacyjnym:

Lp.	Działanie	Liczba	Frekwencja
1	Wystawy	92	4 128
2	Ekspozycje wirtualne	141	
3	Udzielone informacje	58 615	
4	Książka na telefon	1 932	322
5	Plakaty	1 783	

Ogółem ilość : 60 631

Frekwencja : 4 450

Działania o charakterze literackim:

Lp.	Działanie	Ilość	Frekwencja
1	Spotkania autorskie	27	565
2	Dyskusje nad książką	35	480
3	Spotkania z książką	89	1 678
4	Inne	9	220

Liczba imprez ogółem : 160

Frekwencja : 2 943

W 2016 roku realizowano działania edukacyjno-kulturalne i informacyjne, dla wszystkich grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i osób starszych.

Najważniejsze z realizowanych działań, to (chronologicznie):

- Spotkanie z Ernestem Bryllem, w ramach Saloniku literackiego, realizowanego wraz z Europejskim Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku (ECUDiTW);
- Dzień z książką i kulturą Armenii;
- Spotkanie z Krzysztofem Zanussim, w ramach Saloniku literackiego, realizowanego wraz z ECUDiTW;
- Dzień Patrona, „Młodzi w walce o Ojczyznę – Zygmunt Jan Rumel i Krystyna Krahelska” – wykład;
- Prelekcja „Losy rodzin Żołnierzy Wyklętych w czasach PRL”;
- Prelekcja Macieja Jasińskiego – „Bitwa o Olszynkę Grochowską”;
- Wykład Dominika Kucińskiego – „Aleksander Krzyżanowski – tropem „Wilka”;
- Dzień z książką i kulturą Włoch;
- VII Festiwal czytelniczy „PRagnienie czytania”, przebiegające w 2016 roku pod hasłem „Literatura i muzyka, czyli melodia słów”;
- Spotkanie muzyczno-historyczne „Witaj majowa jutrzeńko”;
- Spotkanie „Gombrowicz w Argentynie”;
- Spotkanie literacko-muzyczne „Porozmawiajmy o Janaszu Kofcie”;
- Spotkanie historyczno-artystyczne „Pieśń września”;
- Spotkanie autorskie z Przemysławem Śmiechem;
- „Witaj Ojczyzno!”- spotkanie literacko-muzyczne;
- Spotkania autorskie z Laurą Jurgą i Adamem Bolestą;
- Dzień z książką i kulturą Turcji;
- „Prelekcja Ewy Andrzejewskiej „Henryk Sienkiewicz w 100. rocznicę śmierci”.

Ponadto kontynuowane były zajęcia cykliczne w bibliotekach:

- **Dyskusyjny Klub Książki;**
- **Klub Miłośników Książki Mówionej;**
- **Klub Podróżnika „Trampek”;**
- **Dziecięce Kluby Olbrzyma, Hipcia, Mikołajka i Zająca oraz spotkania z cyklu „...w krainie obłoków, czyli leniwe czytanie z obrazem w tle”;**
- **Projekt „Twórcza Biblioteka – uczyć się i bawić bez końca”.**

Wystawy edukacyjne i artystyczne w Bibliotece:

- **Wystawa Barbary Trojanowskiej „Nagły atak koloru”;**
- **Wystawa „Od nietoperza do H. Matisse’a”;**
- **Wystawa fotografii „Warszawa moja miłość” ze zbiorów Archiwum Polskiej Akademii Nauk;**
- **Wystawa malarstwa przedszkolaków „Mój przyjaciel kot”;**
- **Wystawa prac studentów z okazji dziesiątej rocznicy powstania Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy SGH;**
- **Wystawa malarska Doroty Krzymowskiej „Kartki z podróży”;**
- **Wystawa „Jestem sobie hipopotam” ze zbiorów Jakuba Jasńskiego;**
- **Wystawa „Mój przyjaciel miś” ze zbiorów Barbary Dudy;**
- **Wystawa „Lalka – zabawka ponadczasowa” ze zbiorów Izabeli Gass;**
- **Wystawa prac Anety Skarżyńskiej;**
- **Wystawa „Powstanie Warszawskie” ze zbiorów Archiwum Polskiej Akademii Nauk;**
- **Wystawa malarska Justyny Odziemskiej;**
- **Wystawa kolekcji „Elementarze świata”;**
- **Wystawa „Józef Ignacy Kraszewski” ze zbiorów Archiwum Polskiej Akademii Nauk;**
- **Wystawa malarstwa Ewy Kudłacik;**
- **Wystawa ceramiki Klubu Seniora „Wena”.**

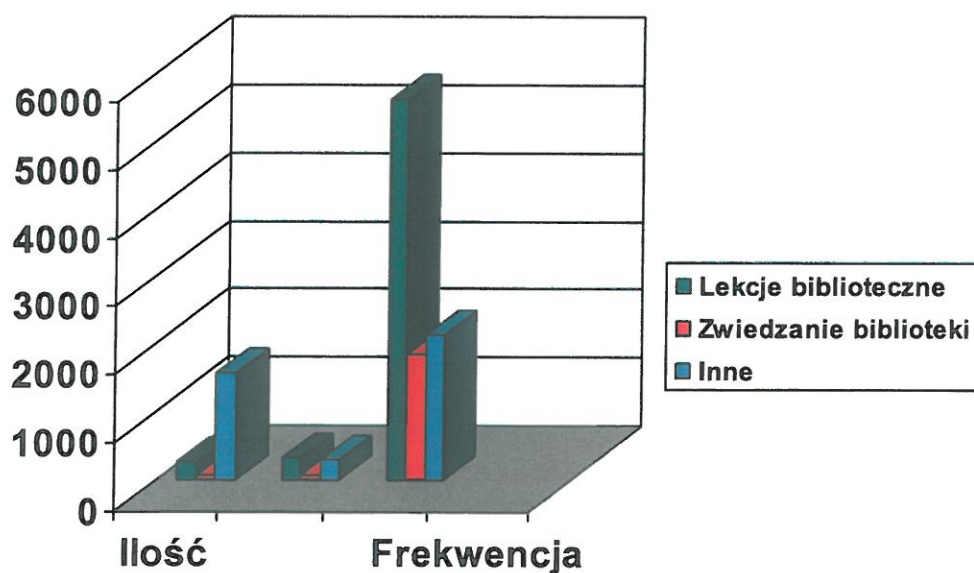
Szkolenia biblioteczne czytelników i użytkowników:

Lp.	Działanie	Ilość	Liczba godzin	Frekwencja
1	Lekcje biblioteczne	274	346	5 616
2	Zwiedzanie Biblioteki	82	84,5	1 838
3	Inne (np. obsługa programu bibliotecznego, rezerwacje, zamówienia itp.)	1 583	316,5	2 151

Liczba zdarzeń ogółem : 1 939

Liczba godzin ogółem : 747 h

Frekwencja ogółem : 9 605 osób

Szkolenia bibliotekarzy:

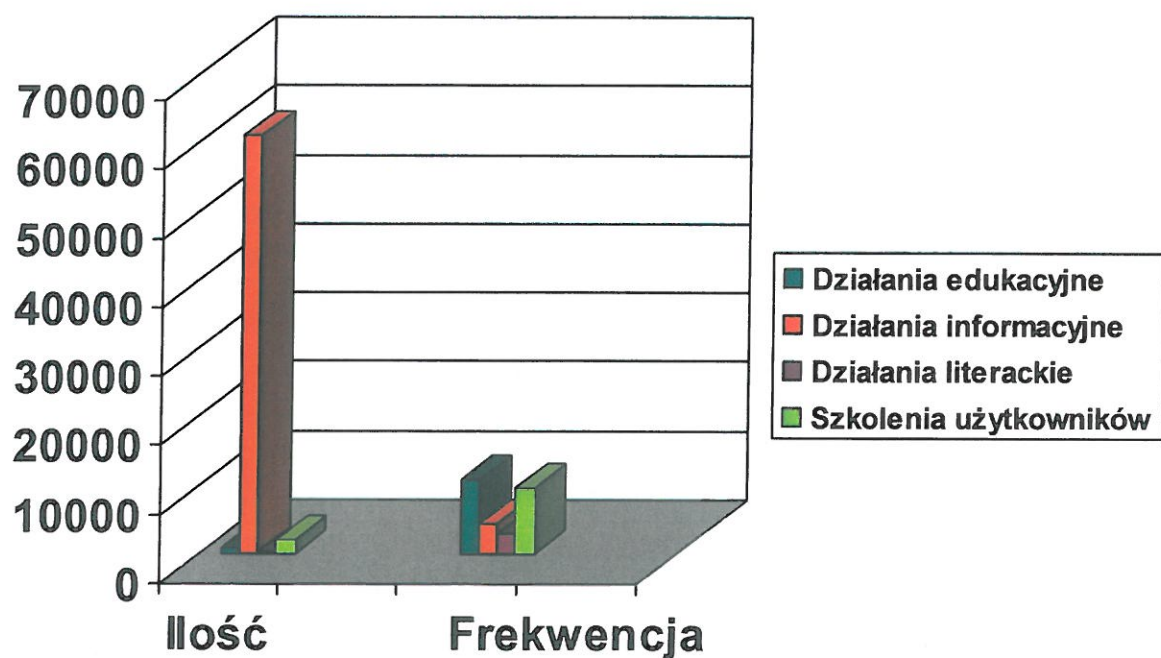
Liczba zajęć - 74

Liczba godzin - 350,5 h

Frekwencja - 82 osoby

**Wszystkie rodzaje działań edukacyjno-kulturalnych,
formy promocji książki w Bibliotece Publicznej
im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe
m.st. Warszawy w 2016 roku**

Lp.	Działanie	Ilość	Frekwencja
1	Działania edukacyjne	918	10 866
2	Działania informacyjne	60 631	4 450
3	Działania o charakterze literackim	160	2 943
4	Szkolenia użytkowników	1 939	9 605

6. Promocja Biblioteki i współpraca

- Wydano kolejne numery „Bibliotekonu Praskiego” 13(1)_2016, 14(2)_2016 – Magazynu Bibliotek Publicznych na Pradze Południe. Czasopismo zawiera informacje o działalności Biblioteki, promuje instytucję i dzielnicę (Uchwała Zarządu Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy nr 313/2010);
- Prowadzono stronę internetową Biblioteki www.bppragapd.pl oraz Dzielnicowy Informator Kulturalny imprez, organizowanych przez placówki oświatowe (szkoły, przedszkola) i instytucje kultury;
- Biblioteka prowadzi i aktualizuje profil w serwisie społecznościowym Facebook;
- W 2016 roku Biblioteka otrzymała z Muzeum Historii Polski grant w ramach ogólnopolskiego programu „Patriotyzm jutra”, na realizację projektu „Chrzest Polski wg Karola Bunscha”. W ramach projektu przeprowadzono warsztaty dla młodzieży oraz zrealizowano, wraz z partnerem warszawskim LXXII Liceum Ogólnokształcącym im. gen. Jakuba Jasińskiego, spektakl teatralny, który cieszył się ogromnym zainteresowaniem;
- Biblioteka czynnie uczestniczyła w trwających w 2016 roku obchodach 100-lecia przyłączenia Grochowa, Saskiej Kępy i Gocławia do Warszawy poprzez, m.in. udział w dwudniowym festynie w Parku Skaryszewskim – organizując Ogrody literackie oraz realizując spotkania, prelekcje i wykłady, przybliżające historię Warszawy, m.in. cykl comiesięcznych spotkań z varsavianistą Tadeuszem Władysławem Świątkiem oraz, realizowany wraz z Europejskim Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku, cykl wykładów, które poprowadził, m.in. varsavianista Jarosław Zieliński.
- Instytucja, przy organizacji imprez kulturalnych, współpracuje z placówkami oświatowymi i kulturalnymi na terenie dzielnicy, wieloma organizacjami i stowarzyszeniami, m.in. Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, Stowarzyszeniem

Współpracy Polska Wschód oraz ambasadami, m.in. Ambasadą Turcji, Włoch, Rumunii;

- **Prowadzono zajęcia z udziałem Fundacji Międzykulturowej;**
- **Duże efekty w zakresie promocji czytelnictwa, zwłaszcza wśród seniorów, przynosi współpraca z Grochowskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku i Europejskim Centrum Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku;**
- **Instytucja wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Czytanie zatrzyma migotanie” prowadzonej przez Fundację Udar Mózgu;**
- **Biblioteka uczestniczyła w ogólnopolskich i warszawskich akcjach: Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie „Quo Vadis?”, Światowy Dzień Języków, Warszawski Tydzień Seniora;**
- **Prowadzono zajęcia z cyklu „Akademia Seniora” Kurs komputerowy dla dorosłych, prowadzony w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 78;**
- **Zainteresowaniem wśród czytelników cieszą się comiesięczne spotkania z cyklu „Literackie inspiracje”, które odbywają się w Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 94, przy ul. Meksykańskiej 3;**
- **Przeprowadzono cykl spotkań „Spacer po dzielnicy poetów” w ramach Praskiej Jesieni Czytelniczej 2016.**

7. Komputeryzacja i informatyzacja Biblioteki

W „Dziale Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej” w 2016 r. prowadzono następujące działania:

- **wsparcie oraz pomoc komputerowa dla pracowników oraz czytelników Biblioteki - kserokopie, wydruki, zapis danych na nośnikach cyfrowych, itp.,**
- **sprawowano opiekę merytoryczną nad działaniem systemów operacyjnych (instalacja, konfiguracja, aktualizacja),**
- **sprawowano opiekę techniczną nad sprzętem komputerowym na terenie Biblioteki (drobne naprawy sprzętu komputerowego (serwis) na miejscu i w placówkach),**

- prowadzono prace związane z administrowaniem poczty e-mail (zakładanie nowych i kasowanie nie używanych kont pocztowych),
- koordynowano prace serwisu urządzeń drukujących i komputerów,
- zajmowano się multimedialną obsługą imprez organizowanych przez Bibliotekę czyli filmowaniem, fotografowaniem, udźwiękowieniem oraz oświetleniem,
- wykonywano obróbkę materiałów fotograficznych oraz montaż materiałów filmowych,
- w małej poligrafii tworzone plakaty, obrabiano grafikę, przygotowywano ulotki, zakładki do książek, informatory,
- wykonywano wydruk powyższych oraz innych materiałów promujących działalność Biblioteki,
- aktualizowano informacje zamieszczane na stronie internetowej Biblioteki,
- przeanalizowano i zaakceptowano propozycję umowy z firmą 2M.NET dotyczącej administracji i obsługi infrastruktury serwerowej, usługi audytu, tworzenia kopii bezpieczeństwa danych oraz dokumentacji dotyczącej polityki bezpieczeństwa,
- przeanalizowano i zaakceptowano propozycję umowy z Firmą Pryzmat Warszawa Sp. z o.o. dotyczącej usługi sprzedaży materiałów eksploatacyjnych do drukarek, kompleksowej obsługi technicznej drukarek laserowych, pomocy w zakupie drukarek, naprawy drukarek oraz odbioru i utylizacji zużytych materiałów eksploatacyjnych,
- uruchomiono oprogramowanie RCP (Rejestr Czasu Pracy) we wszystkich placówkach Biblioteki,
- dokonano wymiany zużytych akumulatorów oraz przeglądu serwisowego w dwóch UPS-ach zasilających serwery,
- instalacja i uruchomienie nowo zakupionego routera brzegowego,
- instalacja, uruchomienie i konfiguracja nowo zakupionego serwera DELL PowerEdge R630 na potrzeby Administracji (wirtualizacja maszyn fizycznych SYMFONIA i RAKS oraz oprogramowania Płatnik),

- rekonfiguracja połączeń na nowym routerze (przez firmę 2M.NET),
- dodanie komputerów z Administracji do domeny Active Directory,
- instalacja oraz uruchomienie nowego serwera DELL PowerEdge R630, na potrzeby oprogramowania SOWA SQL wraz z włączeniem zdalnej archiwizacji, monitoringu (przez Firmę SOKRATES-software),
- wykonano konwersję katalogu centralnego oraz katalogu British Council (przez firmę SOKRATES-software),
- dokonano zakupu 21 szt. nowych komputerów.

Na koniec 2016 r. Biblioteka posiadała:

57% komputerów wyprodukowanych od 2003 r. do 2010 r.,
33% komputerów wyprodukowanych od 2011 r. do 2015 r.,
11% komputerów wyprodukowanych w 2016 r.

- wycofano z użytkowania stary, wyeksploatowany sprzęt informatyczny oraz komputery które posiadały, nie wspierane przez producenta, systemy operacyjne,
- zakupiono akcesoria komputerowe, a także materiały eksploatacyjne, tusze i tonery do drukarek,
- w szafie teleinformatycznej serwerowni, dokonano uporządkowania połączeń kablowych,
- zakupiono i zainstalowano lokalny dysk backupowy,
- nadzorowano aktualizacji i konfiguracji serwerów i routera brzegowego (przez Firmę 2M.net),
- zaktualizowano schemat topologii sieci teleinformatycznej, w Bibliotece przy ul. Meissnera 5,
- stworzono „drzewo katalogów i uprawnień użytkowników”,
- uruchomiono nowy serwer wirtualny RAKS na potrzeby księgowości,
- wykrywano, zdiagnozowano i cyklicznie usuwano blokady poczty wychodzącej na spamlistach,
- rozpoczęto współpracę z Urzędem Dzielnicy w ramach projektu „Domena publiczna”.

„Dział Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej" prowadził dla społeczności lokalnej szereg działań edukacyjno-popularyzacyjnych, dotyczących obsługi komputera.

Szczególną pieczę otaczani byli seniorzy oraz osoby „e-wykluczone”.

Organizowane były:

- bezpłatne kursy komputerowe na poziomie podstawowym – 48 uczestników szkoleń w 4 cyklach kursów,
- indywidualne konsultacje z osobami zainteresowanymi – 236 spotkań z Doradcą Cyfrowym,
- przeprowadzono zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach akcji „Zima w mieście” (01.02.2016 – 12.02.2016) - 463 osób,
- „Lato w mieście” (01.08.2016 – 31.08.2016) - 285 osób,
- spotkania dla podopiecznych Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii – 118 uczestników, 16 spotkań,

Co miesiąc powstaje nowa **prezentacja**, przedstawiająca działalność filii Biblioteki oraz szczególne wydarzenia o zasięgu ogólnym (12 prezentacji w trzech wersjach, na potrzeby różnych ekspozycji).

W „Dziale Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej" funkcjonuje **mini biblioteczka** z księgozbiorem, z zakresu edukacji informatycznej, z której chętnie korzystają osoby biorące udział w szkoleniach komputerowych. W księgozbiorze znajduje się 159 pozycji nowoczesnych podręczników i poradników.

Pracownicy „Działu Komputeryzacji i Edukacji Informatycznej" brali czynny udział w projekcie **"e-Senior – Integracja dla edukacji"** skierowanym do osób w wieku **+60 lat**, a realizowanym przez Urząd m.st Warszawy wspólnie z Fundacją AVE, dzięki środkom otrzymanym z Rządowego programu na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.

8. Działalność informacyjno-bibliograficzna i metodyczna

W 2016 r. wprowadzono do bazy komputerowej w systemie informatyczno-bibliotecznym SOWA SQL **15 766** nowych rekordów bibliograficznych oraz poddano modyfikacji **32 947** rekordów.

Zespół do spraw opracowania zbiorów pracuje nad **ujednoliceniem opracowania formalnego i rzeczowego** zbiorów w placówkach bibliotecznych Dzielnicy, zgodnie z obowiązującym zasadami i normami katalogowania, które wyznacza Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy, Biblioteka Główna Województwa Mazowieckiego.

Praskie Koło SBP w 2016 r. podjęło się działań mówiących o realizacji potrzeb użytkowników zbiorów bibliotecznych. W tym celu zorganizowano wycieczkę do nowego, nowoczesnego gmachu Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, a następnie członkowie Koła włączyli się w prace analizujące zasady opracowania zbiorów bibliotek w kraju w ramach współpracy z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy i Komisją Opracowania Zbiorów przy ZG SBP.

Biblioteka współpracuje z **Komisją Opracowania Rzeczowego Zbiorów przy Zarządzie Głównym SBP** w zakresie **dostosowywania opisów bibliograficznych** gromadzonych dokumentów do standardów i norm z zakresu bibliotekarstwa.

W zakresie działalności instrukcyjno-metodycznej **prowadzono konsultacje z kierownikami** filii i Oddziałów. Na bieżąco omawiano sprawy zaspokajania potrzeb użytkowników (gromadzenie, opracowanie, udostępnianie) i rozwiązywano problemy i wątpliwości, które zdarzają się w codziennej pracy z czytelnikiem. Systematycznie wizytowano poszczególne filie biblioteczne. Podczas tych spotkań uczestniczono w pracy w filiach i na bieżąco udzielano wsparcia merytorycznego.

Przeprowadzono inwentaryzację (skontrum) zbiorów bibliotecznych w filiach nr: 19, 62, 90, 94, 42, 55, 67 i w Wypożyczalni Książki Mówionej i Multimediiów.

Kontynuowano prace związane ze specjalizacją zbiorów popularno-naukowych i naukowych w poszczególnych filiach.

W ramach prac instrukcyjno-metodycznych systematycznie wizytowano poszczególne filie biblioteczne. Podczas tych spotkań uczestniczono w pracy w filiach i na bieżąco udzielano wsparcia merytorycznego.

9. Organizacja i Zarządzanie Biblioteka

Doskonalono obszar działań związanych z:

- kontrolą zarządczą i analizą ryzyka:
 - sporządzono Raport ryzyka za 2015 r.,
 - sporządzono Rejestr ryzyka na 2016 r.,
 - przeprowadzono Samoocenę Kontroli Zarządczej za 2015 r.,
- sporządzono statutowe statystyczne sprawozdania,
- prowadzono działania w celu usprawniania komunikacji wewnętrznej (wewnętrzne spotkania, intranet),
- zintensyfikowano działania z zakresu polityki ochrony danych osobowych, spowodowano zwiększenie odpowiedzialności pracowników Biblioteki mających dostęp do danych osobowych,
- prace związane z funkcją ABI w Bibliotece (przeprowadzono szkolenia nowych pracowników, prowadzono wymaganą dokumentację: ewidencję osób uprawnionych i nadawania uprawnień),
- kontrolowano poprawność zmiany haseł dostępu oraz wprowadzania danych osobowych do baz danych,
- zaktualizowano „Politykę Bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Bibliotece Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy” (Zarządzenie Dyrektora nr 15/2016, z dnia 20 maja 2016 r.),
- zaktualizowano „Instrukcję zarządzania systemami informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w Bibliotece Publicznej im. Zygmunta Jana Rumla w Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy” (Zarządzenie Dyrektora nr 16/2016, z dnia 30 maja 2016 r.).

10. Kadry i administracja

Przygotowany w 2014 roku program elektronicznego rozliczania czasu pracy (RCP), dzięki któremu czas pracy jest wprowadzany bezpośrednio w danej filii bibliotecznej, był systematycznie wykorzystywany przez kierowników wszystkich placówek i oddziałów Biblioteki.

W ramach działalności administracyjno-gospodarczej prowadzona była korespondencja z administracjami budynków, w których mieszczą się poszczególne placówki biblioteczne, w celu poprawienia warunków bazy lokalowej Biblioteki, wynegocjowania lepszych warunków wynajmu jak również korzystania z przylegającego terenu.

Stan zatrudnienia:

- na dzień 31.12.2016 r. – 114 osób, 106 etatów
- przeciętne zatrudnienie wyniosło – 113 osób, 105 etatów

Ruch kadrowy w roku 2016:

- zatrudniono 8 osób (7,5 etatu),
- rozwiązano umowy o pracę z 5 osobami (4,5 etatu).

11. Finanse

Biblioteka realizowała swoje działania w dającym odczuć się kryzysie finansowym. Dotacja podmiotowa zrealizowana na działalność Biblioteki w 2016 roku na nie była wystarczająca na pokrycie podstawowych wydatków i wynosiła **9 151 100 zł.**

Na zakup książek przeznaczono **318 754,18 zł.**
(bez dotacji MKiDN).

Z analizy ponoszonych kosztów na przestrzeni ostatnich lat wynika, iż niedobory obejmują stały zestaw wydatków.

Niedobory występują przede wszystkim w:

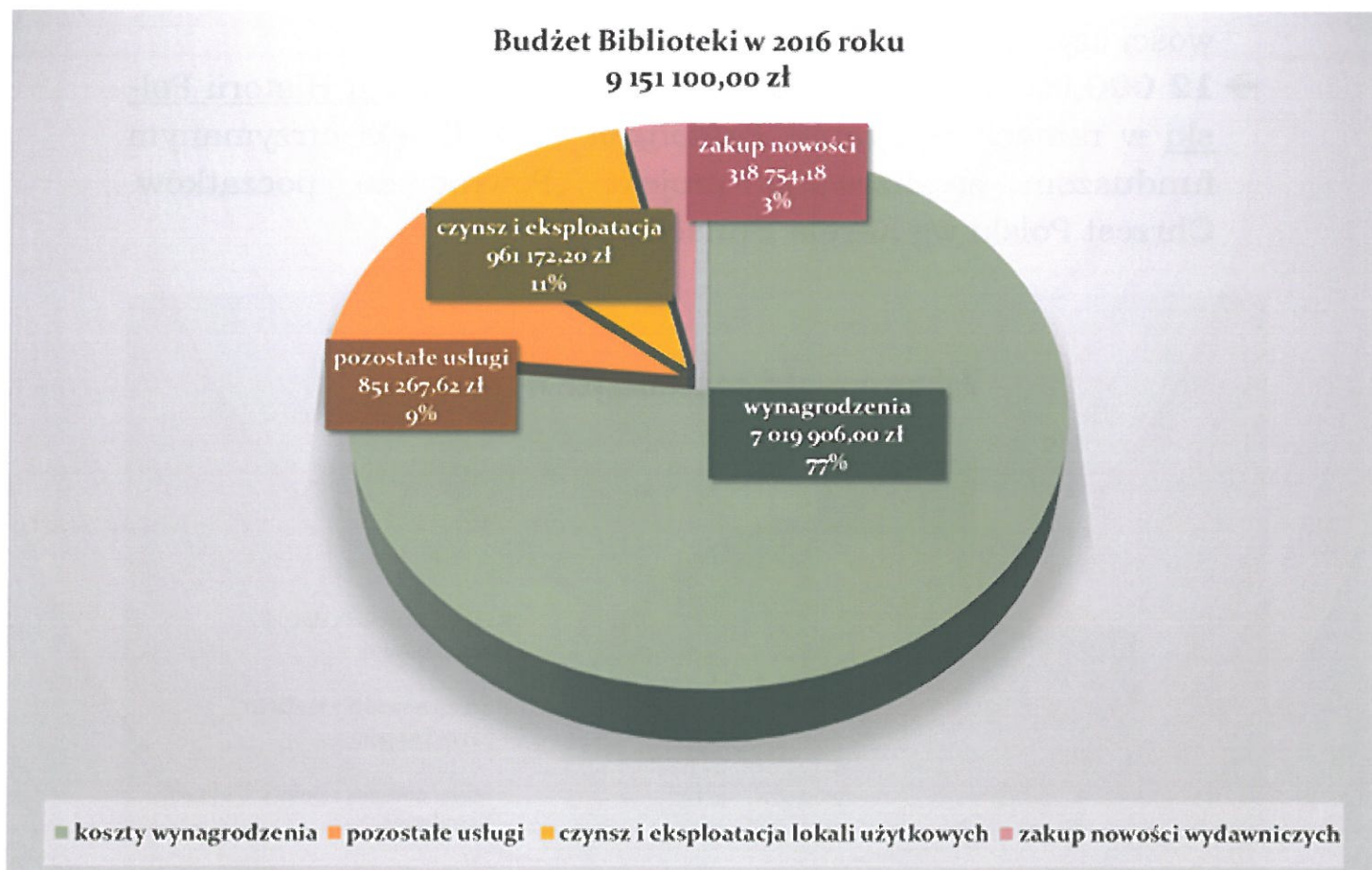
- opłatach za czynsz,
- energię elektryczną i ciepłą,
- utrzymanie Internetu,
- aktualizację programów komputerowych,

- konserwację systemów alarmowych,
- zakup książek i materiałów eksploatacyjnych do wyposażenia placówek bibliotecznych.

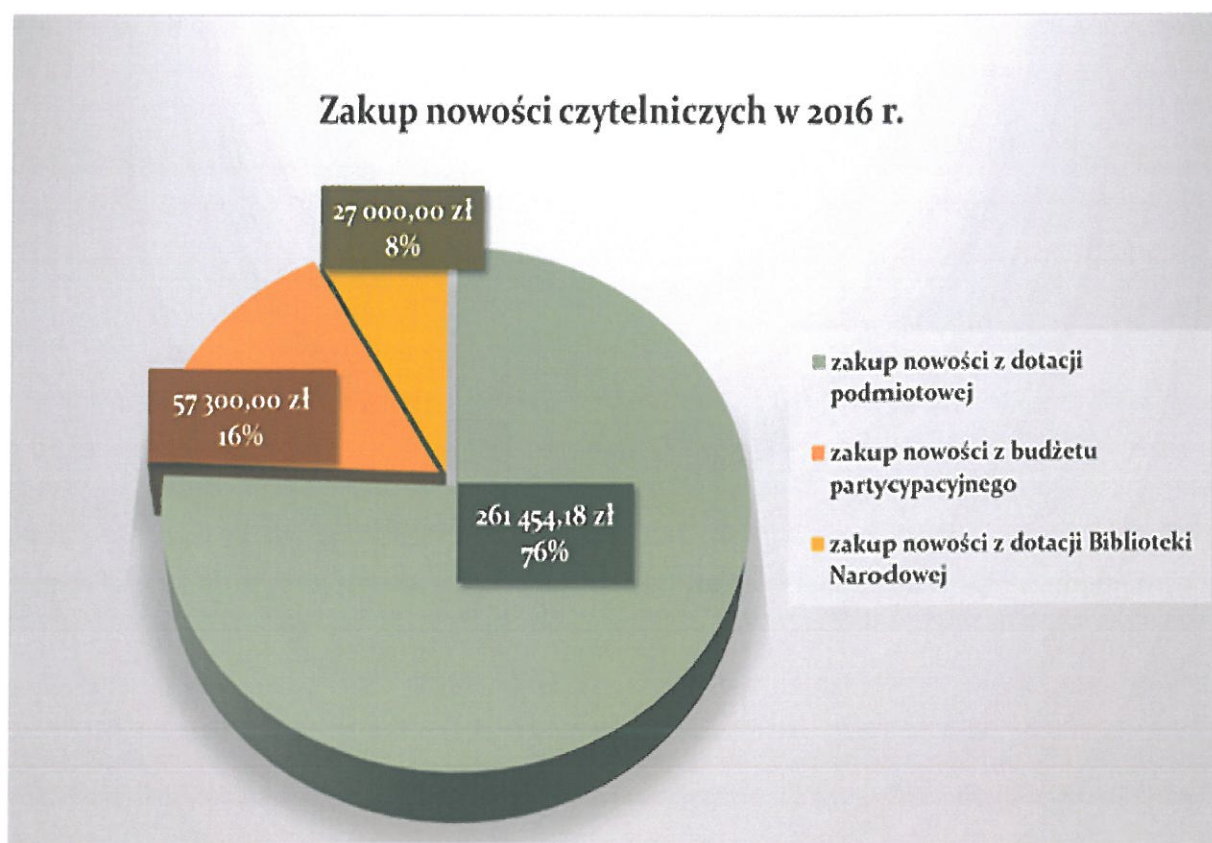
Szczególnie niskie dotacje dotyczą działań w zakresie zakupu nowości wydawniczych, działań edukacyjno-kulturalnych oraz bieżącego utrzymania placówek bibliotecznych.

Należy zaznaczyć, iż od 2010 r. dotacje podmiotowe nie są wystarczające. Jednak dzięki wsparciu finansowemu Zarządu Dzielnicy, Biblioteka mogła zaspokoić podstawowe potrzeby w poprzednich latach.

Kwotę dotacji podmiotowej przeznaczono na pokrycie przedstawionych poniżej kosztów:

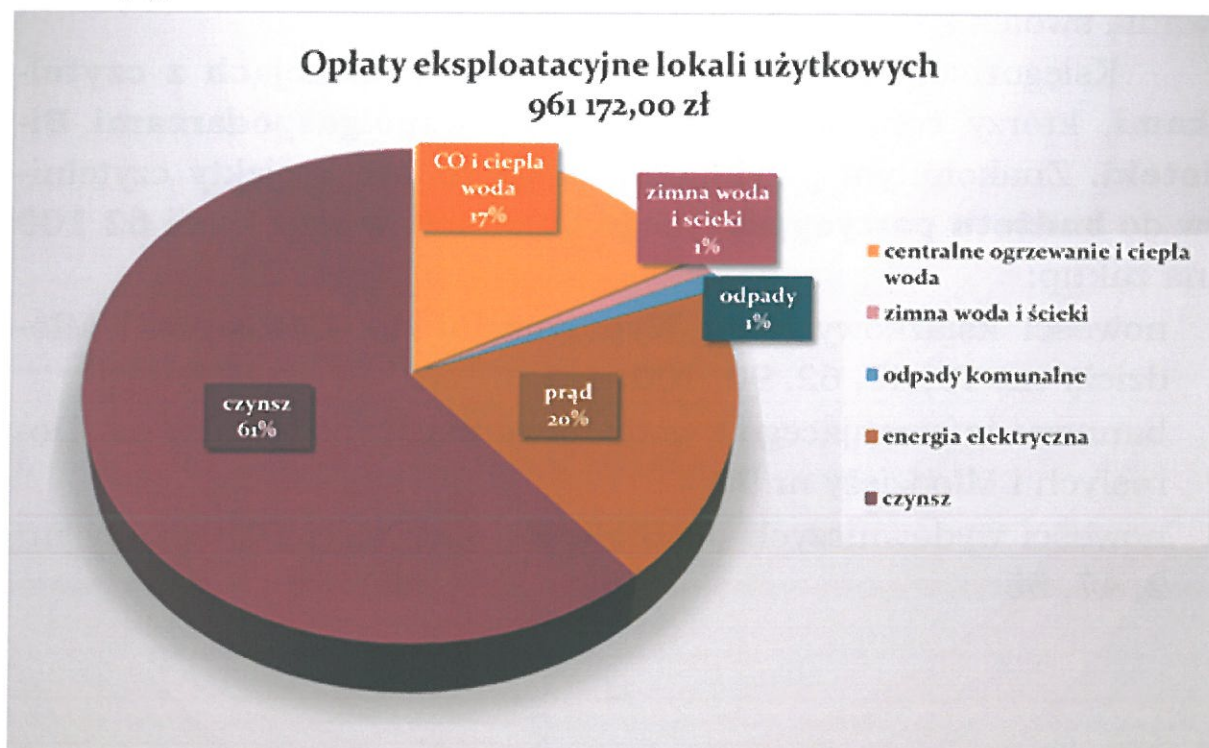
- **7 019 906,00 zł** – wynagrodzenia osobowe pracowników i składki od nich naliczane (77% przyznanej Bibliotece dotacji); średnie zatrudnienie w 2016 roku wyniosło 106 etatów; w ujęciu dzielnicowym, na 2500 mieszkańców przypada 69,5 etatu, co jest zgodne z zaleceniem IFLA (Międzynarodowej Federacji Stowarzyszeń i Instytucji Bibliotekarskich);
 - **318 754,18 zł** – wartość nowo zakupionych zbiorów bibliotecznych (4% przyznanej Bibliotece dotacji);
 - **261 454,18 zł** pochodziło z dotacji podmiotowej,
 - **57 300,00 zł** pochodziło z Budżetu Partycypacyjnego Warszawy 2016,
 - **1 062,50 zł** – średnia miesięczna kwota przeznaczana na zakup nowości wydawniczych przysługująca 1 placówce bibliotecznej;
- ➔ **27 000,00 zł** kwota otrzymana z dotacji MKiDN na zakup nowości czytelniczych.
- ➔ **12 000,00 zł** kwota otrzymana z dotacji Muzeum Historii Polski w ramach programu *Patriotyzm jutra*. Dzięki otrzymanym funduszom zrealizowano projekt „Powrót do początków. Chrząst Polski wg Karola Bunscha”.

W 2016 r. kwotę **961 172,20 zł** przeznaczono na opłaty czynszowe, eksploatacyjne, za zużycie i dystrybucję energii elektrycznej oraz wykorzystanie mediów. W sumie kwota ta stanowi **11%** przyznanej Bibliotece dotacji.

- **588 927,65 zł** – opłaty związane z czynszem i eksploatacją wynajmowanych lokali użytkowych (6% przyznanej Bibliotece dotacji);
- **186 316,76 zł** – opłata za zużycie i dystrybucję energii elektrycznej (2% przyznanej Bibliotece dotacji);
- **185 927,79 zł** – opłata za media, czyli zużycie ciepłej i zimnej wody, centralne ogrzewanie, odprowadzanie ścieków i wywóz odpadów komunalnych (2% przyznanej Bibliotece dotacji);

Handwritten signature

- **832 050,60 zł** – koszt pozostałych usług, do których zaliczyć należy m.in.:
 - abonamenty telefoniczne,
 - opłaty za Internet,
 - modernizację i ubezpieczenie systemu bibliotecznego SOWA2,
 - zakup środków czystości i artykułów biurowych dla placówek bibliotecznych,
 - honoraria i wynagrodzenia bezosobowe,
 - obsługę serwerowni i pomoc informatyczną, zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania oraz materiałów eksploatacyjnych (tusze, tonery, myszki, klawiatury),
 - opłaty za monitoring i ochronę obiektów,
 - obsługę przeciwpożarową, BHP i elektryczną.

W 2016 r. zakupiono 21 komputerów i 18 monitorów za łączną kwotę **63 829,90 zł**. W ramach współpracy i poprawy infrastruktury informatycznej Urząd Dzielnicy Praga-Południe przekazał Bibliotece 30 używanych komputerów wraz z monitorami.

12. Podsumowanie

W okresie ostatnich lat **zmieniają się funkcje** bibliotek publicznych, zatem zwiększają się stawiane im wymagania. Świadomi tego, dostosowujemy się do oczekiwań społecznych, współpracując ze środowiskiem lokalnym i preferując partycypacyjny sposób oferowania swoich usług społeczeństwu.

Księgozbiory kompletowane są po **konsultacjach z czytelnikami**, którzy coraz bardziej czują się **współgospodarzami Biblioteki**. Znakomitym przykładem mogą tu być projekty czytelników do **budżetu partycypacyjnego** Dzielnicy, w wysokości **62 100 zł** na zakup:

- nowości książkowych do Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr: 19, 47, 62, 90, 100
- banneru informującego o godz. otwarcia Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 90
- nowości wydawniczych do Bibliotek dla Dzieci i Młodzieży nr: 2, 47, 55

- książek do Wypożyczalni dla Dorosłych i Młodzieży nr 44 oraz oznakowania dojścia do filii

Wysokość środków z budżetu partycypacyjnego w 2016 roku w porównaniu z 2015 r. wzrosła o ponad 50 000zł, a ilość projektów z 3 do 8.

W okresie sprawozdawczym Biblioteka proponowała swym czytelnikom różnorodny program działań edukacyjno-kulturalnych.

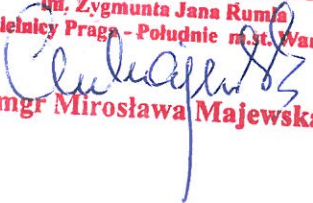
Dzięki zaangażowaniu kadry bibliotecznej:

- **upowszechniano literaturę i czytelnictwo, w sposób atrakcyjny i niejednokrotnie nowatorski**
- **podjęto wiele interesujących inicjatyw i wydarzeń skupiających się wokół biblioteki, książek i wszystkich użytkowników Biblioteki**
- **Biblioteka brała udział w życiu społecznym i kulturalnym Dzielnicy, uczestnicząc w wydarzeniach: Obchodach 100-lecia przyłączenia Grochowa, Saskiej Kępy i Gocławia do Warszawy, Pikniku Organizacji Pozarządowych „Południowopraskie Prezentacje”**
- **w ramach Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej współorganizowaliśmy konferencję dla bibliotekarzy „Biblioteki edukujące – edukacja kulturalna w bibliotekach publicznych i szkolnych” w czasie Międzynarodowych Targów Książki na Stadionie Narodowym**
- **współorganizowaliśmy VII Warszawski Festiwal Edukacji Kulturalnej**
- **braliśmy udział w Warszawskim Pikniku Archiwalnym**
- **w Urzędzie Dzielnicy Praga-Południe, w ramach promocji czytelnictwa, dbano o regał z książkami, z których korzystają odwiedzający urząd mieszkańcy Dzielnicy.**

Sprawozdawczość pozwala zwrócić uwagę na wskaźniki niepokojące, jak i optymistyczne. W roku sprawozdawczym 2016 roku z przyjemnością zauważamy **większą aktywność czytelników** w zakresie pozyskiwania środków dla Biblioteki (budżet partycy-

pacyjny). Martwi nas niewielki ubytek liczby czytelników, który co prawda, spowodowany czynnikami zewnętrznymi, wygenerował jednak mniejszą liczbę wypożyczeń odwiedzin.

Mamy nadzieję, że w 2017 roku parametry określające aktywność czytelniczą wzrosną.

DYREKTOR BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
im. Zygmunta Jana Rumia
w Dzielnicy Praga - Południe m.st. Warszawy

mgr Mirosława Majewska